

प्रभाव दैनिक

National Daily

ई-पेपरका लागि

वर्ष १० अंक ३७ काठमाडौं मंगलबार, १६ जेठ २०८० Prabhav National Daily Tuesday, May 30, 2023 www.prabhavonline.com पृष्ठ ८ मूल्य रु. ५१-

१७ खर्ब ५१ अर्बको बजेट

आर्थिक वृद्धिदर ६ प्रतिशत पुऱ्याउने लक्ष्य

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- सरकारले आगामी आर्थिक वर्षका लागि १७ खर्ब ५१ अर्ब ३१ करोड रूपैयाँ बराबरको बजेट ल्याएको छ । अर्थमन्त्री डा. प्रकाशशरण महतले सोमबार संघीय संसदको संयुक्त बैठकमा आगामी आब २०८०/८१ को बजेट प्रस्तुत गरेका हुन् । उनले चालु आवको तुलनामा ४२ अर्ब रूपैयाँ घटाएर बजेट ल्याएका छन् । चालु आवको बजेट १७ खर्ब ९३ अर्ब ८३ करोड रूपैयाँ बराबरको छ ।

अर्थमन्त्री महतले कुल विनियोजनमध्ये चालुतर्फ ११ खर्ब ४१ अर्ब ७८ करोड रूपैयाँ अर्थात् ६५.२० प्रतिशत र पुँजीगततर्फ तीन खर्ब दुई अर्ब सात करोड रूपैयाँ अर्थात् १७.२५ प्रतिशत बजेट छुट्याएका छन् । यस्तै, वित्तीय व्यवस्थापनतर्फ तीन खर्ब सात अर्ब ४५ करोड अर्थात् १७.५५ प्रतिशत रहेको छ ।

कुल विनियोजनमा प्रदेश र स्थानीय तहमा वित्तीय हस्तान्तरणतर्फ चार खर्ब आठ करोड रूपैयाँ विनियोजन गरिएको छ । आगामी आर्थिक वर्षका लागि अनुमान गरिएको खर्च व्यहोर्ने स्रोतमध्ये राजस्वबाट १२ खर्ब ४८ अर्ब ६२ करोड रूपैयाँ र वैदेशिक अनुदानबाट ४९ अर्ब ९४ करोड रूपैयाँ बेहोर्ने लक्ष्य राखिएको छ । यसबाट चार खर्ब ५२ अर्ब ७५ करोड रूपैयाँ स्रोत न्यून हुनेछ । सो न्यून पूर्ति गर्न वैदेशिक ऋणबाट दुई खर्ब १२ अर्ब ७५ करोड रूपैयाँ जुटाइने उल्लेख छ । राजस्व परिचालन र वैदेशिक सहायता परिचालन गर्दा नपुग हुने खुद दुई खर्ब ४० अर्ब रूपैयाँ आन्तरिक ऋणबाट बेहोर्ने अर्थमन्त्री महतले बताए ।

राष्ट्रिय योजना आयोगले आगामी आर्थिक वर्षको बजेट १६ खर्ब ८८ अर्ब रूपैयाँ बराबर हुनेगरी योजना बनाउन सिलिड दिएको थियो । अर्थमन्त्री महतले योजना आयोगको सिलिडभन्दा ६३ अर्ब रूपैयाँ बढीको बजेट ल्याएका हुन् ।

सरकारले दोस्रो चरणको आर्थिक सुधार र अर्थतन्त्रको संरचनागत परिवर्तनको नारासहित

आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को बजेट तयार पारेको छ । आगामी आवमा आर्थिक वृद्धिदर छ प्रतिशत पुऱ्याउने लक्ष्य बजेटमा राखिएको छ । यस्तै, मूल्यवृद्धि साढे छ प्रतिशतभन्दा बढ्न नदिने लक्ष्य कायम गरेको छ ।

'आगामी आर्थिक वर्षमा छ प्रतिशतको आर्थिक वृद्धि हासिल हुने अपेक्षा राखेको छु । मुद्रास्फीति ६.५ प्रतिशतमा सीमित हुने अनुमान रहेको छ,' अर्थमन्त्री महतले बजेट प्रस्तुत गर्दै भने, 'यस बजेटले लिएको उद्देश्य प्राप्त गर्न सघाउ पुऱ्यानेगरी नेपाल राष्ट्र बैंकले मौद्रिक नीति तय गर्नेछ ।'

३० अर्बले घट्यो भौतिक पूर्वाधारको बजेट

सरकारले भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात मन्त्रालयका लागि एक खर्ब ३१ अर्ब ५९ करोड रूपैयाँ विनियोजन गरेको छ । अर्थमन्त्री महतले खुदे

यी हुन् बजेटका १६ लोकप्रिय नारा (पृष्ठ ३ मा)

आयोजनामा बजेट नदिएर सम्पन्न भएर नतिजा देखिने खालका रणनीतिक आयोजनामा मात्रै बजेट व्यवस्था गरेपछि भौतिक पूर्वाधार मन्त्रालयको बजेट ३० अर्बले घटेको बताए ।

चालु आवमा भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात मन्त्रालयका लागि एक खर्ब ६१ अर्ब ५६ करोड रूपैयाँ बजेट विनियोजन गरिएको थियो । सरकारले दोस्रो चरणको आर्थिक सुधार र अर्थतन्त्रको संरचनागत परिवर्तनको नारासहित आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को बजेट तयार पारेको अर्थमन्त्री डा. महतले बताए ।

प्रोत्साहन र अतिरिक्त भत्ता खारेज कर्मचारीलाई दिइँदै (बाँकी पृष्ठ ३ मा)

- चालु : ११ खर्ब ४१ अर्ब ७८ करोड
- पुँजीगत : ३ खर्ब २ अर्ब ७ करोड
- वित्तीय : ३ खर्ब ७ अर्ब ४५ करोड
- सांसद विकास कोष फेरि ब्युँताइयो
- गाँजाखेतीको सम्भाव्यता अध्ययन
- भौतिक पूर्वाधारको बजेट ३० अर्बले घटाइयो
- स्वास्थ्यतर्फको बजेट १४ अर्बले बढ्यो
- प्रोत्साहन र अतिरिक्त भत्ता खारेज

कुन मन्त्रालयलाई कति बजेट ?

काठमाडौं (प्रस)- सरकारले आगामी आर्थिक वर्ष २०८०/८१ का लागि सबैभन्दा बढी गृह मन्त्रालयलाई एक खर्ब ९४ अर्ब १६ करोड ५३ लाख रूपैयाँ बराबरको बजेट विनियोजन भएको छ । सबैभन्दा कम कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालयका लागि ७७ करोड ५६ लाख रूपैयाँ विनियोजन भएको छ । अर्थ मन्त्रालयका लागि ४७ अर्ब २७ करोड ६५ लाख, उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालयका लागि नौ अर्ब ४५ करोड ९६ लाख, ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिँचाई मन्त्रालयका लागि ८७ अर्ब ४५ करोड चार लाख रूपैयाँ बजेट विनियोजन भएको छ । कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालयका लागि ५८ अर्ब ९८ करोड २१ लाख रूपैयाँ, खानेपानी मन्त्रालयका लागि २८ अर्ब १५ करोड ५६ लाख, संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालयका लागि ११ अर्ब ९६ करोड २६ लाख, परराष्ट्र मन्त्रालयका लागि छ अर्ब दुई करोड ५७ लाख बजेट विनियोजन गरिएको छ । (बाँकी पृष्ठ ३ मा)

श्रम मन्त्रालयको बजेट एक अर्बभन्दा बढी कटौती

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- सरकारले आगामी आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को बजेटमा श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालयतर्फको बजेट घटाएको छ । अर्थमन्त्री डा. प्रकाशशरण महतले सोमबार संघीय संसदमा प्रस्तुत गरेको बजेटमा श्रम मन्त्रालयअन्तर्गत आठ अर्ब आठ करोड रूपैयाँ रकम विनियोजन गरिएको छ । यो चालु आर्थिक वर्षकोभन्दा एक अर्ब पाँच करोड रूपैयाँले न्यून हो । चालु आवमा मन्त्रालयको बजेट नौ अर्ब १३ करोड रूपैयाँ रहेको छ ।

सरकारले कुल १७ खर्ब ५१ अर्ब ३१ करोडको बजेट सार्वजनिक गरेको हो । समग्र बजेट पनि चालु आवकोभन्दा सानो आकारको ल्याएको छ ।

बजेटमा रोजगारदाता मुलुकहरूसँग असल श्रम सम्बन्ध स्थापना गरी वैदेशिक रोजगारीलाई सुरक्षित, व्यवस्थित तथा मर्यादित बनाइने उल्लेख गरिएको छ । वैदेशिक रोजगारीमा जाने व्यक्तिहरूको दक्षता अभिवृद्धि गर्न गन्तव्य मुलुकको मागअनुसार आवश्यक सीपयुक्त जनशक्ति उत्पादन गर्ने नीति लिइएको छ । मौजुदा तालिम प्रदायक संस्थाहरूको पुनर्संरचना र एकीकरण गरी राष्ट्रिय व्यावसायिक सीप विकास प्रतिष्ठान गठन गरी निजी क्षेत्रसँगको समन्वय र सहकार्यमा स्थानीय तहबाट व्यावसायिक सीपमूलक तालिम प्रदान गर्ने व्यवस्था मिलाइने बजेटमा उल्लेख गरिएको छ ।

यसैगरी वैदेशिक रोजगारीका लागि श्रम स्वीकृति र नवीकरण गर्न काठमाडौं धाउनुपर्ने विद्यमान अवस्थाको अन्त्य गर्ने बताइएको छ । यसका लागि स्थानीय तहमा रहेका रोजगार सेवा केन्द्रमार्फत नै श्रम स्वीकृति र नवीकरण सेवा लिनसक्ने व्यवस्था मिलाइएको छ । प्रस्तुत बजेटमा

वैदेशिक रोजगारीका नयाँ र आकर्षक गन्तव्य मुलुकहरूको पहिचान गरी रोजगारीका अवसरहरूको उपयोग गर्ने नीति अधि सारिएको छ । विभिन्न देशसँग गरिएका श्रम सम्झौता पुनरावलोकन गरी वैदेशिक रोजगारीमा जाने श्रमिकको लागि न्यूनतम पारिश्रमिक, सामाजिक सुरक्षा, मर्यादित रोजगारी, विमा र तत्काल गुनासो सम्बोधनलगायतका विषयहरू थप व्यवस्थित गर्ने बताइएको छ । यसका लागि गन्तव्य मुलुकको आवश्यकताअनुसार श्रमिकलाई दक्ष र सीपयुक्त बनाई उच्च पारिश्रमिक प्राप्त गर्नसक्ने बनाउने उल्लेख छ ।

बजेटमार्फत वैदेशिक रोजगारीको सिलसिलामा विदेशमा अलपत्र परेका नागरिकहरूको शीघ्र उद्धार गर्ने व्यवस्था मिलाइएको छ । वैदेशिक रोजगारीका क्रममा घाइते वा मृत्यु भएका श्रमिकको परिवारलाई प्रदान गरिने राहत, अतिपूर्ति, छात्रवृत्तलगायतका कल्याणकारी सेवा सम्बन्धित स्थानीय तहबाटै प्राप्त गर्न

सकिने व्यवस्था मिलाइएको उल्लेख गरिएको छ । यतिमात्र नभई 'अवको जीवन स्वदेशमा नै' भन्ने नाराका साथ वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिलाई उच्चमशीलता विकास गर्ने र रोजगारीमा आबद्ध गर्नेगरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने बताइएको छ ।

साथै, गरिवीको रेखामुनि रहेका र वैदेशिक रोजगारीबाट फर्केका व्यक्तिलाई लघु उद्यमीको रूपमा विकास गर्न स्थानीय तहमार्फत सीप विकास तालिम कार्यक्रमलाई लक्षित गरेर सरकारले रैमिटचान्स बण्ड (ऋणपत्र) जारी गर्ने नागरिकहरूको शीघ्र उद्धार गर्ने व्यवस्था माध्यमबाट भित्र्याउने र पूर्वाधार क्षेत्रमा लगानी गरिने उल्लेख गरिएको छ । तर, अर्थमन्त्री महतले बजेटमा वैदेशिक रोजगारीबाट फर्किएका युवाहरूलाई प्रदान हुँदै आएको सहूलियतपूर्ण कर्जालाई

निरन्तरता दिने र यस्तो कर्जामा हुने व्याज अनुदानको सम्बन्धमा उल्लेख गरेका छैनन् ।

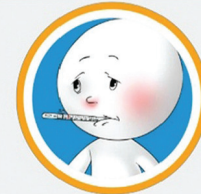
त्यस्तै बजेटमा वैदेशिक रोजगारी तथा स्वरोजगारमा रहेका श्रमिकलाई सामाजिक सुरक्षा कोषमार्फत योगदानमा आधारित सामाजिक सुरक्षाको दायरा विस्तार गर्दै लैजाने बताइएको छ । सामाजिक सुरक्षा कोषलाई दिगो र प्रतिफलमुखी बनाउन कोषको रकम उत्पादनमूलक तथा पूर्वाधारलगायतका क्षेत्रमा लगानी गर्ने व्यवस्था मिलाइने उल्लेख छ । साथै कोषको रकम कामदारको स्वास्थ्य उपचार, सन्ततिको शिक्षा तथा परिवारको विमा, व्यवसाय सञ्चालन र व्यावसायिक सीपसम्बन्धी तालिम सञ्चालनमा उपयोग गरिने बताइएको छ ।

अर्थमन्त्री महतले वैदेशिक रोजगारीलाई मात्र प्राथमिकता दिएका छैनन् । उनले सरकारले सञ्चालन गरिरहेको प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमलाई पुनर्संरचना गर्ने बताएका छन् । जसमा उत्पादनशील रोजगारी सिर्जना गर्ने र श्रम बजारको नतिजामा सुधार गर्ने उद्देश्यसहित कार्यक्रमको ढाँचामा परिमार्जन गर्ने जनाइएको छ । स्थानीय तहबाट कार्यान्वयन हुने श्रममूलक कामका लागि सूचीकृत बेरोजगारलाई कार्यस्थलमा आधारित तालिमसहितको न्यूनतम रोजगारी प्रदान गरिने भएको छ । स्थानीय तहबाट नै श्रम, सीप, उद्यमशीलता विकासलगायतका सेवा प्रदान गर्नसक्ने गरी रोजगार सेवा केन्द्रको स्तरोन्नति गर्ने लक्ष्यका साथ प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमका लागि पाँच अर्ब ९४ करोड रूपैयाँ बजेट विनियोजन गरिएको छ । त्यस्तै श्रमिकको न्यायमा पहुँच स्थापित गर्न श्रम अदालतको सेवालाई पनि विस्तार गर्ने उल्लेख गरिएको छ ।

NOVEL CORONA VIRUS (nCOV)

सर्वसाधारणका लागि जनचेतनामूलक संदेश

नोवेल कोरोना भाइरसका मुख्य लक्षणहरू

ज्वरो (१००.४ °F भन्दा माथि)

ध्वास प्रध्वासमा अत्याधिक समस्या

रुघा र खोकी

"नोवेल कोरोना भाइरस प्रभावित देशहरूबाट आउने मानिसहरूमा दुई हप्ता भित्र रुघाखोकी लागेमा, ज्वरो आएमा, घाँटी/टाउको दुखेमा, ध्वासप्रध्वासमा अत्याधिक समस्या भएमा तुरुन्त नजिकको स्वास्थ्य संस्थामा सम्पर्क गर्ने ।"

नोवेल कोरोना भाइरसबाट कसरी आफू र अरूलाई बचाउने?

नियमित रूपमा साबुन-पानीले हात धुने ।

खोकदा र हाँक्युं गर्दा नाक र मुख छोप्ने ।

फ्लू जस्तो लक्षण (Flu-like symptoms) देखिएमा चिकित्सकसँग परामर्श लिने ।

फ्लू जस्तो लक्षण देखाउने जो कोहीको सम्पर्कबाट टाढा रहने ।

जंगली तथा घरपालुवा पशुपन्छी सँगको असुरक्षित सम्पर्कबाट टाढा रहने ।

पशुजन्य मासु तथा अण्डा राम्रोसंग पकाएर मात्र खाने ।

तस्बिरमा गणतन्त्र दिवस समारोह

- गणतन्त्र दिवसको अवसरमा सैनिक मञ्च टुँडिखेलमा सोमबार बिहान आयोजित औपचारिक समारोहमा सहभागी राष्ट्रपति रामचन्द्र पौडेल, उपराष्ट्रपति रामसहायप्रसाद यादव, प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाललगायत ।
- शान्तिको प्रतिक परेवा उडाइँदै ।
- औपचारिक समारोहमा हेलिकप्टरमा गणतन्त्र लेखिएको तुल फहराइँदै ।
- टुँडिखेलमा आयोजित औपचारिक समारोहमा सहभागी सुरक्षा निकायका उच्चपदस्थ अधिकारीहरू ।

तस्बिरहरू: रासस

आचार्य श्री स्वामी ध्रुव, माइण्ड मेनेजमेन्ट गुरु
इन्टरनेसनल एस्टोलोजिकल फोरम
सानेपा, काठमाडौं, नेपाल
फोन : ९८४१५९२५५२,
Email: dhruvswamig@gmail.com
जेठ १६ गते २०८०, मंगलबार

मेष राजनैतिक कार्यमा पनि सफलता मिलेछ ।

वृष एउटै कामबाट दोहोरो लाभ मिलेछ ।

मिथुन नजिकको व्यक्तिबाट कार्य पूरा हुनेछ ।

कर्कट अरुले आलोचना पनि गर्न सक्छन् ।

सिंह आफ्नो क्षेत्रमा प्रशुत्व जमाउन सकिनेछ ।

कन्या आदर्श व्यक्तिको सहकार्यले नयाँ अनुभव मिलेछ ।

तुला धर्मकर्म तथा समाजसेवामा मन लाग्नेछ ।

वृश्चिक स्वास्थ्यमा गडबडी भई दैनिक कामकाजमा

धनु असर पर्नसक्छ ।

मकर पार्टी पिकनिक तथा सेमिनारमा सहभागी भइएला ।

कुम्भ परोपकारमा रुचि बढ्नेछ ।

मीन कूटनीतिक नियोगको सहयोग मिल्ला ।

प्रहरी तथा एम्बुलेन्स

प्रहरी कन्ट्रोल क प्रहरी	१००
जिल्ला प्रहरी (काठमाडौं)	४२२९९४५ / ४२२९७९०
जिल्ला प्रहरी (ललितपुर)	५५२९२०७
जिल्ला प्रहरी भक्तपुर	६६९४८२९
आर्कस्मिक प्रहरी सेवा	४२२६९९९
परोपकार एम्बुलेन्स सेवा	४२२०८५९
विशालबजार एम्बुलेन्स सेवा	४२४४९२९
रेडक्रस एम्बुलेन्स सेवा	४२२०९९४
ललितपुर रेडक्रस एम्बुलेन्स सेवा	५५४५६६६
अग्रवाल सेवा केन्द्र	४४२४८०५
बाल हेल्थलाइन नेपाल	१०९८
बालबालिका खोजतलास समन्वय केन्द्र	१०४ / ४२२६००६

अस्पताल र विविध

दमकल	१०१
रक्तसञ्चार केन्द्र	४२२५४४४
नेपाल आँखा बैंक	४४९३६८४
नेपाल आँखा अस्पताल	४२५०६९९
मध्यपुर अस्पताल, भक्तपुर	०१-६६२९६५८
तिलगंगा आँखा अस्पताल	४४९३६८४
वीर अस्पताल	४२२९९८८
त्रिवि शिक्षण अस्पताल	४४९२७०७
प्रसूति गृह	४२५३३३६
टेकु अस्पताल	४२५३३३६
पाटन अस्पताल	५५२२२७८
भक्तपुर अस्पताल	६६९०६७६
मानसिक अस्पताल	५५२९३३३
कान्ति बाल अस्पताल	४४९४७९८ / ४४२७४५२
काठमाडौं मोडेल अस्पताल	४२४०८०५ / ६
वी एण्ड वी अस्पताल	५५३३२०६
मेडिकेयर नेसनल अस्पताल	४४६७०६७
मेडिकेयर नेसनल अस्पताल (एम्बुलेन्स)	४४६७०६७
फ्रेन्ड्स अफ शान्ता भवन	४४७०९८९

नेपाल अर्थोपेडिक अस्पताल	४४९३७२५
काठमाडौं मेडिकल कलेज तथा शिक्षण अस्पताल, सिनामंगल	४४७६१५२
नेपाल मेडिकल कलेज तथा शिक्षण अस्पताल, जोरपाटी	४९९१००८
कान्तिपुर डेण्टल हस्पिटल, महाराजगञ्ज	४३७०९३६
कान्तिपुर हस्पिटल, सुविधानगर, तिनकुने	४९९९५७ / ८५८
ॐ हस्पिटल एण्ड रिसर्च सेन्टर	४४७६२२५
नर्मिक, थापाथली	४२५८५५४
साहद गंगालाल राष्ट्रिय हृदय रोग केन्द्र	४३७३२२२ / ४३७३७४
लाइफ केयर अस्पताल	४२२७७३५
मितेरी अस्पताल	६६३९७३६ / ६६३४०९६
न्यापिटल हस्पिटल (प्रा.) लि.	४२४४०२२
श्री सत्यसाई नि:शुल्क एम्बुलेन्स / शववाहन (पूर्व काठमाडौं)	४४९८०३५
नि:शुल्क होमियो दातव्य चिकित्सालय / शववाहन सेवा (काठमाडौं) भक्तपुर रेडक्रस	४२५५४४० / ४२५५५५९
एम्बुलेन्स / रक्तसञ्चार सेवा नेसनल किडनी सेन्टर	४३६३४५२ / ४३६०८८९
मानसिक अस्पताल	४४८०९७०
ह्याम्स अस्पताल, बुद्धनगर	४७८४८४० / ४७८५१५७
ईशान बाल नर्सिंग होम तथा प्रसूति गृह (प्रा.) लि.	४३५४५३७ / ४३८९९६२
गोर्खा अस्पताल र रिसर्च इन्स्टिट्यूट	४२५८५५२ / ४२५८५५९
मनमोहन मेमोरियल अस्पताल, लैनचौर	४४९९६०५ / ४४२०८२३
भरोसा अस्पताल प्रा. लि., वानेश्वर	४४७४९६८ / ४४८९८९९

शववाहन र विविध

सामुदायिक मानसिक स्वास्थ्य केन्द्र, डाँछी	०१ ६९९२९४४
जनमैत्री हस्पिटल, बालाजु	४३६६३०१-०५
विनायक अस्पताल तथा प्रसूति गृह, गोगाबु	४३६३९५२ / ४३६०८४८
नेपाल चोम्ब्र अफ कमर्स	४२३०२९३
पशुपति आर्यघाट सेवा केन्द्र	४४९२९९९
देव कर्नर नि:शुल्क शववाहन सेवा	४४४४०९३
नेपाल मिटर ट्याक्सी संघ	४२२४३७४

नेपाल राष्ट्र बैंक

जेठ १६ गते, २०८०, ३० मे, २०२३

मुद्रा	एकाइ	खरिद दर	बिचौली दर
भारतीय रुपैयाँ	१०० को	१६०।००	१६०।१५
अमेरिकी डलर	१ को	१३०.६३	१३१.२३
युरो	१ को	१४३.९८	१४४.६४
पाउन्ड स्टर्लिंग	१ को	१६४.२५	१६५.०९
स्विस् फ्रैंक	१ को	१४६.०८	१४६.७५
अस्ट्रेलियन डलर	१ को	८६.३२	८६.७२
क्यानाडियन डलर	१ को	९६.३९	९६.८३
सिंगापुर डलर	१ को	९७.८६	९८.३९
जापानी येन	१० को	९.५८	९.६३
चिनियाँ युआन	१ को	१८.९०	१८.९९
साउदी अरब रियाल	१ को	३४.८३	३४.९९
कतारी रियाल	१ को	३५.८३	३५.९९
थाई भाट	१ को	३.८३	३.८५
संयुक्त अरब इमिरेट दिराम	१ को	३५.५७	३५.७४
मलेसियन रिगेट	१ को	२९.२९	२९.४२
दक्षिण कोरियन वन	१०० को	९.७६	९.८९
रिडिस क्रोनर	१ को	१२.७३	१२.७९
डेनिस क्रोनर	१ को	१९.३९	१९.४०
हङकङ डलर	१ को	१६.६४	१६.७२
कुवेती दिनार	१ को	४२६.२४	४२८.२०
बहराइन दिनार	१ को	३४६.५२	३४८.९९

यो विनिमय दरलाई बैंकले आवश्यकता अनुसार जुनसुकै समयमा पनि संशोधन गर्न सक्नेछ । वाणिज्य बैंकहरूले ताकने विनिमय दर भने फरक हुन सक्नेछ । अद्यावधिक विनिमय दर बैंकको वेबसाइट www.nrb.org.np मा उपलब्ध हुनेछ ।

यी हुन् बजेटका १६ लोकप्रिय नारा

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल नेतृत्वको सरकारले आगामी वर्षको लागि १७ खर्ब ५१ अर्ब ३१ करोडको बजेट प्रस्तुत गरेको छ। अर्थमन्त्री डा. प्रकाशशरण महतले सोमबार आगामी वर्ष २०८०/८१ को बजेट प्रस्तुत गरेका हुन्। बजेटमा विभिन्न लोकप्रिय नाराहरू समावेश गरिएका छन्।

'आत्मनिर्भर अर्थतन्त्रको आधार : स्वदेशी उत्पादन र रोजगार'

स्थानीय आर्थिक सम्भावनाका आधारमा उत्पादन र रोजगारीका अवसर वृद्धि गरी आत्मनिर्भर अर्थतन्त्र विकास गर्न सबै स्थानीय तहमा राष्ट्रिय उत्पादन र रोजगार प्रवर्द्धन कार्यक्रम सञ्चालन गरिने गरी यो नारा प्रस्तुत गरिएको छ। यस कार्यक्रमलाई मूलतः कृषिको व्यावसायीकरण, लघु तथा साना उद्योग प्रवर्द्धन र सूचना प्रविधि तथा पर्यटन क्षेत्रको विकासमा केन्द्रित गरिने बजेटमा उल्लेख छ। यसैगरी बाँफो र उपयोगविहिन जमिनको उपयोग गरी उद्यम गर्न प्रोत्साहित गरिने जनाइएको छ। यो नारा पूरा गर्न यस सात अर्ब रूपैयाँ बजेट विनियोजन गरिएको छ।

यसैगरी सरकारले 'मेक इन नेपाल, मेड इन नेपाल' नारालाई पनि सरकारले निरन्तरता दिने भएको छ। 'स्वदेशी उत्पादनलाई प्रवर्द्धन र विस्तार गर्न निजी क्षेत्रबाट अगाडि बढाइएका मेक इन नेपाल र मेड इन नेपाल अभियानलाई प्रोत्साहित गरिनेछ,' बजेटमा भनिएको छ।

'उत्पादन साथमा, अनुदान हातमा'

यसैगरी सरकारले उत्पादन बढाउन 'उत्पादन साथमा, अनुदान हातमा' नारा अघि सारेको छ। कृषि अनुदानलाई उत्पादनमा आधारित बनाउन यो नारा अघि सारिएको बजेटमा उल्लेख गरिएको छ। 'बीउ खरिद, रासायनिक मल, विमा र यान्त्रिकीकरणमा दिई आएको अनुदानबाहेकका बाँकी सबै प्रकारका कृषि अनुदानलाई उत्पादनमा आधारित बनाइनेछ,' बजेटमा भनिएको छ, 'यस बमोजिम अनुदान प्रणालीलाई व्यावस्थित र पारदर्शी बनाउन आगामी साउन मसान्तभित्र नयाँ मापदण्ड र कार्यविधि तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ।'

खेतबारीमा प्राविधिक सेवा, उत्पादनमा टेवा

बजेटमा खेतबारीमा प्राविधिक सेवा दिने उद्देश्यसहित 'खेतबारीमा प्राविधिक सेवा, उत्पादनमा टेवा' भन्ने नाराका अघि सारिएको छ। यसका लागि ४७ करोड विनियोजन गरिएको अर्थमन्त्री महतले बताए। 'हरेक स्थानीय तहमा कृषि एवं पशुपन्छी विषयका स्नातक जनशक्ति

व्यवस्थापन गर्न ४७ करोड रूपैयाँ विनियोजन गरेको छ,' बजेट भाषणका क्रममा महतले भने, 'यसबाट किसानले खेतबारीमा नै प्राविधिक सेवा प्राप्त गर्न सक्ने विश्वास लिएको छ।'

पोषणयुक्त घाँसेबालीको विकास गरी, पशुजन्य उत्पादन बढाऔं

बजेटमा पशु विसकाका लागि 'पोषणयुक्त घाँसेबालीको विकास गरी, पशुजन्य उत्पादन बढाऔं' नारा पनि अघि सारिएको छ। १०० वटा स्थानीय तहमा जौ, नेपियर, मेन्डुला, बसिमलगायत जातका घाँसे बाली विकास तथा पोषण सुधारका कार्यक्रमहरू सञ्चालन यसै कार्यक्रमअन्तर्गत गरिने बजेटमा उल्लेख छ। 'स्थानीय तहमा फार्म तहमा बाँफो वीउ उत्पादनका कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ। पशु आहारको गुणस्तर मापन तथा मूल्य नियमनलाई प्रभावकारी बनाइनेछ,' बजेटमा भनिएको छ। यसैगरी बजेटले गरिवसँग विश्वेश्वर कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिएको छ। यसअघि एमाले र माओवादी सरकारले यस कार्यक्रमलाई निष्प्रभावी बनाएको थियो।

रैथानेमा गर्व गर्ौं

सरकारले ल्याएको अर्को लोकप्रिय नारा हो- 'रैथानेमा गर्व गर्ौं। परम्परागत र प्राकृतिक तथा पोषणयुक्त रैथाने खाद्यान्न बालीको विज्ञान संरक्षण गरी खेती विस्तार गर्न यो नारा अघि सारिएको बताइएको छ। 'जुम्लाको मासी धान, पाल्पा र सल्यानको अदुवा, गुल्मीको कफी, मुस्ताङको आलुगायतका उत्पादनको ब्राण्डिङ गरी उत्पादन र बजारिकरणमा सहयोग गरिनेछ,' बजेटमा भनिएको छ, 'कर्णाली प्रदेशलगायत विभिन्न स्थानका मासी, कागुनो, कोदो, फापर, जौ, लट्टे, सिमीलगायतका रैथाने बालीको उत्पादन खाद्य तथा व्यापार कम्पनीमा फार्म खरिद गरिनेछ।'

उत्पादन र रोजगार, समृद्धिको आधार

बजेटमा उत्पादन र रोजगारसम्म समृद्धिको आधार को नारालाई पनि अघि सारिएको छ। औद्योगिकीकरणको गतिलाई तीव्रता दिन यो नारा अघि सारिएको बताइएको छ। 'औद्योगिक प्रवर्द्धन, पूर्वाधार एवं मानव संसाधन विकास र असल औद्योगिक सम्बन्ध कायम गरी उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि गरिनेछ,' बजेटमा भनिएको छ, 'उद्योग क्षेत्रमा स्वदेशी तथा विदेशी पुँजी र प्रविधि आकर्षण गरिनेछ।'

अगको सम्मान, राष्ट्रको अभियान

देशमा श्रमको सम्मान गर्न श्रमको सम्मान राष्ट्रको अभियान भन्ने नारा अघि सारिएको छ। मर्यादित रोजगारीका अवसर सिर्जना गर्न जोड दिइने यस कार्यक्रममा उल्लेख छ। 'असल श्रम सम्बन्ध स्थापना गरी श्रमिकको

हकहितको सुरक्षा गर्नुका साथै उत्पादकत्व अभिवृद्धि गरिनेछ,' बजेटमा भनिएको छ, 'वैदेशिक रोजगारीलाई सुरक्षित, मर्यादित र व्यवस्थित बनाइनेछ।'

अबको जीवन स्वदेशमा नै

अर्थमन्त्री महतले बजेटमा अबको जीवन स्वदेशमा नै भन्ने नारालाई पनि समेटेका छन्। वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिलाई उद्यमशीलता विकास गर्न र रोजगारीमा आवद्ध गर्न गरी यो कार्यक्रम सञ्चालन गरिने बजेटमा उल्लेख छ। 'गरिवीको रेखामुनि रहेका र वैदेशिक रोजगारीबाट फर्केका व्यक्तिलाई लघु उद्यमीको रूपमा विकास गर्न स्थानीय तह मार्फत सीप विकास तालिम र व्यावसायिक परामर्श सेवा सञ्चालन गरिनेछ,' बजेटमा भनिएको छ।

नेपाल घुम्नो, नेपाल चिन्नु

पूर्ववर्ती सरकारले नेपाल भ्रमण वर्ष बनाएकोमा यसपटक सरकारले नेपाललाई नेपालमै घुम्न प्रेरित गर्ने खालको कार्यक्रम ल्याएको छ। नेपालको प्राकृतिक, धार्मिक, ऐतिहासिक तथा सांस्कृतिक सम्पदालगायत पर्यटकीय स्थल र सेवाको अन्तर्राष्ट्रियस्तरमा सघन प्रचारप्रसार गर्न यो कार्यक्रम अघि सारिएको बताइएको छ। सरकारले सन् २०२३-२४ लाई पर्यटन दशकका रूपमा मनाइने जनाएको छ। यसका लागि 'अतिथि देवो भवः' भन्ने नेपाली संस्कृतिअनुसार पर्यटकीय सेवाको गुणस्तरमा सुधार गर्न बजेटमा उल्लेख छ। सन् २०२३ मा नेपाल भ्रमण गर्ने विदेशी पर्यटकको संख्या १० लाख पुऱ्याइने बजेटमा उल्लेख छ।

यसमा आन्तरिक पर्यटन प्रवर्द्धन गर्न 'नेपाल घुम्नो, नेपाल चिन्नु' भन्ने नारासहित अभियान सञ्चालन गरिने बजेटमा उल्लेख छ। यसका लागि स्थानीय जात्रा, संस्कृति, पर्व तथा पर्यटकीय गन्तव्यको प्रचारप्रसार गरिने र अन्तरप्रदेश हवाई सेवा विस्तार गर्न प्रोत्साहित गरिने बजेटमा उल्लेख छ।

गुणस्तरीय स्वास्थ्य उपचार : जनताको अधिकार

स्वस्थताका लागि सरकारले गुणस्तरीय स्वास्थ्य उपचारसम्म जनताको अधिकार नारालाई अघि सारेको छ। आधार भूत स्वास्थ्य सेवालाई सर्वसुलभ र गुणस्तरीय बनाउनेसमेत बजेटमा उल्लेख छ। 'विशिष्टीकृत स्वास्थ्य सेवामा नागरिकको पहुँच बढाइनेछ,' बजेटमा भनिएको छ, 'स्वास्थ्य शिक्षा र जनचेतनाको माध्यमबाट नागरिकको स्वस्थ जीवनशैली प्रवर्द्धन गरिनेछ।'

यसैगरी सरकारी अस्पतालमा काम गर्ने चिकित्सक तथा स्वास्थ्यकर्मीलाई प्रोत्साहित गर्न सबै संघीय अस्पतालमा 'एक चिकित्सक स्वास्थ्यकर्मी- एक स्वास्थ्य संस्था' कार्यक्रम सञ्चालन गर्न २४ करोड

विनियोजन गरिएको छ।

कोसदसि शोकसम्म

अर्थमन्त्री महतले लोककल्याणकारी राज्यको उद्देश्य प्राप्तिका लागि कोसदसि शोकसम्म सामाजिक सुरक्षा भन्ने नारालाई पनि बजेटमा समेटेका छन्। गर्भावस्थादेखि मृत्यु संस्कारसम्म जीवन चक्रका सबै चरणमा सामाजिक सुरक्षा प्रत्याभूत गरिने बजेटमा उल्लेख छ। 'शिक्षा, स्वास्थ्य, प्राविधिक सीप, रोजगारीको अवसर र वृद्ध अवस्थामा गरिने संरक्षण समेत समेटी सामाजिक सुरक्षाको दायरा फराकिलो बनाउदै लग्नेछ,' बजेटमा भनिएको छ। चालु आर्थिक वर्षबाट ६८ वर्ष उमेर पुगेका ज्येष्ठ नागरिकलाई प्रदान गरिँदै आएको मासिक चार हजार रूपैयाँ भत्तालाई निरन्तरता दिइएको छ।

बागमती नदीको शान, सभ्यताको उत्थान

बागमती नदी सफाईका लागि सरकारले 'बागमती नदीको शान, सभ्यताको उत्थान' भन्ने नारालाई पनि बजेटमा समेटेको छ। बागमती नदी सफाई अभियानलाई निरन्तरता दिइने यस कार्यक्रममा उल्लेख छ। काठमाडौं उपत्यकाको जलाधार संरक्षण एवं सुख्खा याममा समेत बागमती नदीमा पानीको न्यूनतम बहाव सुनिश्चित गर्न शिवपुरी राष्ट्रिय निकुञ्ज क्षेत्रमा नागमती इयामको निर्माण कार्य शुरु गर्नेसमेत बजेटमा उल्लेख छ।

सिँचाइमा लगानी, खेतबारीमा पानी

सरकारले सिँचाइमा लगानी, खेतबारीमा पानी भन्ने नाराका साथ कृषि क्षेत्रको उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धिका लागि दिगो र भरपर्दो सिँचाइ सुविधा उपलब्ध गराउन ठूला, जलाशययुक्त र जलपथान्तरण गर्ने बहुउद्देश्यीय आयोजना निर्माणलाई जोड दिइने जनाएको छ। बजेटमा कृषियोग्य भूमिमा वर्षभरि भरपर्दो सिँचाइ उपलब्ध गराउन सतह, भूमिगत र नयाँ प्रविधिको सिँचाइ प्रणाली विकासलाई प्राथमिकतामा राखी आयोजना छनोट गरेको उल्लेख गरिएको छ।

आधुनिक जीवनको आधार : स्वता प्रतिधि र सञ्चार

बजेटमा सूचना प्रविधिको नारालाई पनि छुटाएका छैनन् अर्थमन्त्री महतले। 'आधुनिक जीवनको आधार : सूचना प्रविधि र सञ्चार'को मान्यतालाई आत्मसात् गर्दै नागरिकका लागि सूचना प्रविधिको प्रयोगलाई सरल, सहज र पहुँचयोग्य बनाइने बजेटमा उल्लेख छ। नागरिकको सुसूचित हुने हक सुनिश्चित गर्दै पूर्ण प्रेस स्वतन्त्रताको प्रत्याभूति गरिने बजेटमा उल्लेख गरिएको छ।

हरित अर्थतन्त्र : दिगो विकासको मन्त्र

यसैगरी अर्थमन्त्री महतले हरित अर्थतन्त्र : दिगो विकासको मन्त्र नारालाई पनि अघि सारेका छन्। आयोजना कार्यान्वयनका हरेक चरणमा वातावरण संरक्षण र जलवायु परिवर्तन अनुकूलन तथा न्यूनीकरणका क्रियाकलापलाई मूलप्रवाहीकरण गरिने बजेटमा उल्लेख छ। विपद् व्यवस्थापनका कार्यक्रमलाई एकीकृत गरी जोडिम न्यूनीकरण तथा रोक्थामका उपाय अवलम्बन गरिने बजेटमा उल्लेख गरिएको छ।

जग्गा प्रशासनमा सुशासन

सरकारले जग्गा प्रशासनमा सुशासन भन्ने नारालाई पनि अघि सारेको छ। जग्गा प्रशासनसम्बन्धी कामलाई सूचना प्रविधिमा आधारित बनाउन र आगामी आर्थिक वर्ष सबै नापी, भूमिसुधार तथा मालपोत कार्यालयमा भू-सूचना प्रविधिमा आधारित अनलाइन सेवा प्रणाली कार्यान्वयनमा ल्याउन यो कार्यक्रम अघि सारिएको जनाइएको छ। 'सेवाग्राहीले विद्युतीय माध्यमबाट ट्रस नक्सा, दृष्टिबन्धक, रोक्का लगायतका सेवा लिनसक्ने व्यवस्था मिलाइनेछ,' बजेटमा उल्लेख गरिएको छ।

नेपाल सरकार
भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालय
भूमि व्यवस्थापन तथा अभिलेख विभाग
भूमि सुधार तथा मालपोत कार्यालय
सर्लाही, मलंगवा
मोही फाँट

३५ दिने सार्वजनिक सूचना

जिल्ला सर्लाही साविक गा.वि.स. हजरिया वडा नं. २ हाल बरहथवा न. पा. वडा नं. २ मा बस्ने कुल बहादुर श्रेष्ठलाई हक दावी गर्न आउने बारेको सूचना।
उपरोक्त सम्बन्धमा जि. स. सिन्धुली गा.वि.स. वित्तजोर वडा नं. ९ हाल जिल्ला सर्लाही बरहथवा गा.पा./न.पा.वडा नं. २ मा बस्ने बाबुकाजीको श्रीमती गीता कार्की (खड्का) नाउँमा दर्ता कायम रहेको जि.स.गा.वि.स. हजरिया वडा नं. ५ कि.नं. ४० को ज.वि. ०-१-१० जग्गाको मोही महलमा रहेको कुल बहादुर श्रेष्ठको नामका भगुवा/मरुवा/जग्गा नजोतेको मोही लगत कट्टा गरी पाउँ भन्ने निवेदनमा मिति २०८०/०२/०५ को आदेश बमोजिम यो सूचना जारी गरिएको छ। यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले बाटोको म्याद बाहेक ३५ दिन भित्र आफू वा ऐन बमोजिमको वारेस पठाउनु होला। नशएमा वा म्याद गुजारी बसेमा कानुन बमोजिम मोही लगत कट्टा तर्फको कारवाही भै जाने यसै सूचनाद्वारा जानकारी गराइन्छ। पछि तपाईंको उजुर वाजुर लाग्ने छैन।

नेपाल सरकार
भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालय
भूमि व्यवस्थापन तथा अभिलेख विभाग
भूमि सुधार तथा मालपोत कार्यालय
सर्लाही, मलंगवा
मोही फाँट

३५ दिने सार्वजनिक सूचना

जिल्ला सर्लाही साविक गा.वि.स. हजरिया वडा नं. २ हाल बरहथवा न. पा. वडा नं. २ मा बस्ने कालु आले मगरलाई हक दावी गर्न आउने बारेको सूचना।
उपरोक्त सम्बन्धमा जि. स. सिन्धुली गा.वि.स. वित्तजोर वडा नं. ९ हाल जिल्ला सर्लाही बरहथवा गा.पा./न.पा.वडा नं. २ मा बस्ने बाबुकाजीको श्रीमती गीता कार्की (खड्का) नाउँमा दर्ता कायम रहेको जि.स.गा.वि.स. हजरिया वडा नं. ५ कि.नं. २८ को ज.वि. ०-१-१० जग्गाको मोही महलमा रहेको बस्ने कालु आले मगरको नामका भगुवा/मरुवा/जग्गा नजोतेको मोही लगत कट्टा गरी पाउँ भन्ने निवेदनमा मिति २०८०/०२/०५ को आदेश बमोजिम यो सूचना जारी गरिएको छ। यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले बाटोको म्याद बाहेक ३५ दिन भित्र आफू वा ऐन बमोजिमको वारेस पठाउनु होला। नशएमा वा म्याद गुजारी बसेमा कानुन बमोजिम मोही लगत कट्टा तर्फको कारवाही भै जाने यसै सूचनाद्वारा जानकारी गराइन्छ। पछि तपाईंको उजुर वाजुर लाग्ने छैन।

नेपाल सरकार
भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालय
भूमि व्यवस्थापन तथा अभिलेख विभाग
भूमि सुधार तथा मालपोत कार्यालय
सर्लाही, मलंगवा
मोही फाँट

३५ दिने सार्वजनिक सूचना

जिल्ला सर्लाही साविक गा.वि.स. हजरिया वडा नं. २ हाल बरहथवा न. पा. वडा नं. २ मा बस्ने कर्ण बहादुर पुर्वसाने मगर (खपाङ्गी) लाई हक दावी गर्न आउने बारेको सूचना।
उपरोक्त सम्बन्धमा जि. स. उदयपुर गा.वि.स. हडिया वडा नं. ६ हाल जिल्ला सर्लाही बरहथवा गा.पा./न.पा.वडा नं. २ मा बस्ने बाबु बहादुर खड्काको श्रीमती प्रतिभा खड्का नाउँमा दर्ता कायम रहेको जि.स.गा.वि.स. हजरिया वडा नं. ५ कि.नं. ३४ को ज.वि. ०-१-१० जग्गाको मोही महलमा रहेको कर्णबहादुर पुर्वसाने मगर (खपाङ्गी)को नामका भगुवा/मरुवा/जग्गा नजोतेको मोही लगत कट्टा गरी पाउँ भन्ने निवेदनमा मिति २०८०/०२/०५ को आदेश बमोजिम यो सूचना जारी गरिएको छ। यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले बाटोको म्याद बाहेक ३५ दिन भित्र आफू वा ऐन बमोजिमको वारेस पठाउनु होला। नशएमा वा म्याद गुजारी बसेमा कानुन बमोजिम मोही लगत कट्टा तर्फको कारवाही भै जाने यसै सूचनाद्वारा जानकारी गराइन्छ। पछि तपाईंको उजुर वाजुर लाग्ने छैन।

नेपाल सरकार
भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालय
भूमि व्यवस्थापन तथा अभिलेख विभाग
भूमि सुधार तथा मालपोत कार्यालय
सर्लाही, मलंगवा
मोही फाँट

३५ दिने सार्वजनिक सूचना

जिल्ला सर्लाही साविक गा.वि.स. हजरिया वडा नं. २ हाल बरहथवा न. पा. वडा नं. २ मा बस्ने फुल बाडी दासलाई हक दावी गर्न आउने बारेको सूचना।
उपरोक्त सम्बन्धमा जि. स. सिन्धुली गा.वि.स. वित्तजोर वडा नं. ९ हाल जिल्ला सर्लाही बरहथवा गा.पा./न.पा.वडा नं. २ मा बस्ने बाबुकाजीको श्रीमती गीता कार्की (खड्का) नाउँमा दर्ता कायम रहेको जि.स.गा.वि.स. हजरिया वडा नं. ५ कि.नं. ३७ को ज.वि. ०-०-१० जग्गाको मोही महलमा रहेको फुल बाडी दासको नामका भगुवा/मरुवा/जग्गा नजोतेको मोही लगत कट्टा गरी पाउँ भन्ने निवेदनमा मिति २०८०/०२/०५ को आदेश बमोजिम यो सूचना जारी गरिएको छ। यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले बाटोको म्याद बाहेक ३५ दिन भित्र आफू वा ऐन बमोजिमको वारेस पठाउनु होला। नशएमा वा म्याद गुजारी बसेमा कानुन बमोजिम मोही लगत कट्टा तर्फको कारवाही भै जाने यसै सूचनाद्वारा जानकारी गराइन्छ। पछि तपाईंको उजुर वाजुर लाग्ने छैन।

१७ खर्ब...
पृष्ठ १ बाट जारी

आएको प्रोत्साहन र अतिरिक्त भत्ता खारेज हुने भएको छ। अर्थमन्त्री महतले बजेटमार्फत भत्ता कटौती गर्ने जानकारी दिएका हुन्।
उत्तले सार्वजनिक खर्च पुनरावलोकन आयोग, २०७५ ले दिएका सुकावबमोजिम २० वटा संस्थाहरूलाई खारेज गर्ने घोषणा गरे। साथै, समान प्रकृतिका संस्था एकापसमा गाभिने र प्रदेशमा समायोजन गरिने पनि उत्तले बताए।
अर्थमन्त्री महतले सार्वजनिक खरिदलाई सरलीकृत गर्ने, विद्युतीय बोलपत्रलाई प्राथमिकता दिइने र एकीकृत अनुगमन प्रणालीलाई प्रभावकारी बनाइने उल्लेख गरे।

स्वास्थ्यको बजेट १४ अर्बले बढ्यो
स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयको बजेट १४ अर्ब रूपैयाँले बढेको छ। अर्थमन्त्री डा. महतले स्वास्थ्य मन्त्रालयतर्फ ८३ अर्ब ९९ करोड रूपैयाँ विनियोजन गरिएको बताए। स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयका लागि चालु आवमा ६९ अर्ब २८ करोड बजेट विनियोजन गरिएको थियो। प्रदेशतर्फ ४ अर्ब २६ करोड र स्थानीय तहमा २७ अर्ब ४४ करोड रूपैयाँ हस्तान्तरण गरिएको थियो।
गत वर्षसम्म कोभिडका कारण स्वास्थ्य मन्त्रालयको बजेट हवाले बढाइएको थियो। स्वास्थ्य क्षेत्रलाई स्थानीयस्तरमै भरपर्दो बनाउने उद्देश्यले स्वास्थ्यतर्फको बजेट बढाएको अर्थमन्त्री डा. महतले बताए।

कुन मन्त्रालयलाई...
पृष्ठ १ बाट जारी

वन तथा वातावरण मन्त्रालयका लागि १५ अर्ब ५५ करोड ८७ लाख, भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालयका लागि सात अर्ब २४ करोड ६६ लाख, भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात मन्त्रालयका लागि एक खर्ब ३४ अर्ब ३९ करोड ९६ लाख, महिला बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालयका लागि १६ करोड ६२ लाख, युवा तथा खेलकूद मन्त्रालयका लागि दुई अर्ब ८७ करोड ५९ लाख बजेट विनियोजन गरिएको छ।
त्यस्तै रक्षा मन्त्रालयका लागि ५८ अर्ब ८४ करोड ४६ लाख, सहरी

विकास मन्त्रालयका लागि ६६ अर्ब १७ करोड ५५ लाख, शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयका लागि एक खर्ब ९७ अर्ब २९ करोड ५५ लाख, सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालयका लागि आठ अर्ब ७१ करोड ६७ लाख, संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयका लागि नौ अर्ब ९६ करोड ६२ लाख, स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयका लागि ८३ अर्ब ९९ करोड १८ लाख, श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालयका लागि आठ अर्ब आठ करोड २७ लाख बजेट विनियोजन गरिएको छ।

साउदीमा वैदेशिक रोजगारको अवसर

कम्पनी HALUL AL MUSAKIN TRADING WORKSHOP
पूँजी सौकीमि मिति २०/०९/२०१९ L.T. No. 286791
चलानी नं. ६०२०१००५

सि. नं.	कामदारको पद	माग संख्या	मासिक तलब	ओवर टाइम सुविधा	प्रतिदिन काम गर्ने दिन	हाप्ता काम गर्ने दिन	मासिक कति	खाणा सुविधा	बस्ने सुविधा	करपर्ने सुविधा
1	Wooden frame carpenter	2	1200	82.२०	क.वि. अलग्ग	६	क.वि. अलग्ग	कामदार आफैले	कामदार आफैले	कामदार आफैले

अन्तर्राष्ट्रि हार्ने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति: २०८० जेठ १४/१५/१६ गते (7/8/9th June, 2023) मा हुनेछ।

संस्थाको नाम	संस्थाको नाम	संस्थाको नाम	संस्थाको नाम	संस्थाको नाम	संस्थाको नाम
संस्थाको नाम	संस्थाको नाम	संस्थाको नाम	संस्थाको नाम	संस्थाको नाम	संस्थाको नाम

कम्पनीको नाम: HALUL AL MUSAKIN TRADING WORKSHOP
कम्पनीको ठेगाना: साउदी अरब, रियाद, ११५०००
कम्पनीको फोन नं.: ९६६०००००००
कम्पनीको ईमेल: info@halulal.com

JERRY MANAGEMENT SYSTEM Pvt. Ltd.
P.O.Box: 12235, Dhoobhigat-4, Lalitpur. Tel: +977-1-5153487, Fax: 01-5524634
Web: www.jerrys.com, Email: jerrys03@gmail.com

बजेटमा सुदूरपश्चिम प्रदेश

सुदूरपश्चिम- सरकारले संसदसमक्ष सोमबार प्रस्तुत गरेको आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को बजेट कार्यक्रममा सुदूरपश्चिम प्रदेशका केही महत्त्वपूर्ण योजना समेटिएका छन्।

अर्थमन्त्री डा. प्रकाशशरण महतले प्रस्तुत गरेको बजेट तथा कार्यक्रममा निकै चासोका साथ हेरिएको कैलालीको गेटा मेडिकल कलेजलाई सहिद दशरथ चन्द स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानको प्रारूपमा सञ्चालन गर्ने विषय समेटिएको छ। उक्त कलेजका भौतिक संरचना निर्माणको काम लगभग पूरा भइसकेको छ। सरकारले यो कलेजलाई १०० शय्याका सञ्चालन गर्ने गरी बजेटको व्यवस्था गरेको जनाएको छ।

यस्तै लामो समयदेखि चर्चामा रहेको पश्चिम सेती जलविद्युत् आयोजनाका साथै चैनपुर-सेती जलविद्युत् आयोजनाको निर्माण सुरु गरिने विषय पनि बजेट वक्तव्यमा फर्त सार्वजनिक गरिएको छ। सुदूरपश्चिम प्रदेशका बजेटमा समेटिएका महत्त्वपूर्ण योजना तथा कार्यक्रमः -गेटा मेडिकल कलेजलाई सहिद दशरथ चन्द स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानका रूपमा सञ्चालन गरिने। -कैलालीको लम्कीमा प्राथमिक

सञ्चालन, कैलालीमा निर्माणमा रहेको राप्ती नदीको रानी जमरा कुलरिया सिँचाई आयोजनाको थप काम निर्माण गर्न दुई अर्ब ६२ करोड रूपैयाँ बजेट विनियोजन, प्राथमिकता प्राप्त कञ्चनपुरको महाकाली सिँचाई आयोजनाका लागि एक अर्ब १७ करोड रूपैयाँ बजेट विनियोजन, जडीवुटीको प्रवर्द्धन गर्न आवश्यक पहल, महाकाली, कर्णाली, मोहन र खुटिया नदी तथा पहिरो नियन्त्रण कार्यक्रम, पश्चिम सेती जलविद्युत् आयोजना निर्माण, चैनपुर सेती जलविद्युत् आयोजना निर्माण आदि छन्। रासस

सिकलसेल र थालसेमियाबारे जानकारी गराउँदै स्थानीय सरकार

नेपालगञ्ज- बाँकेको कोहलपुर नगरपालिकाले वंशाणुगत रोगका रूपमा रहेको सिकलसेल एनिमिया र थालसेमियाबारे गाउँ-गाउँमा चेतना जगाउन सुरु गरेको छ। थारु समुदायमा रहेको सिकलसेल एनिमिया र थालसेमिया रोग नियन्त्रणका लागि गाउँ-गाउँ पुगेर उक्त रोगबारे जानकारी दिइएको नगरपालिकाले जनाएको छ। चिकित्सक, जनप्रतिनिधि र स्वास्थ्यकर्मीसहितको टोली गाउँ-गाउँमा पुगेर सिकलसेल एनिमिया र थालसेमिया रोग, यसले पार्ने अत्यकालीन तथा दीर्घकालीन समस्या, थारु समुदायमा रोगको असर र नियन्त्रणलगायत विषयमा समुदायलाई सचेत बनाउने काम गरिरहेको नगरपालिकाका स्वास्थ्य शाखा प्रमुख अनिलसेन ठकुरीले जानकारी दिए।

उक्त नगरपालिकाले सिकलसेलको जाँच निःशुल्क गर्दै आएको र अहिलेसम्म करिब १५ हजार व्यक्तिमा जाँच गरिसकेको छ। तीमध्ये एक हजारभन्दा बढी वाहक र एक सयभन्दा बढी रोगी देखिएका नगरपालिकाका ल्याब प्रमुख शिव गौतमले जानकारी दिए। पालिकाले थारु बस्ती तथा टोल टोलमा सो रोगबारे सचेतना फैलाउने काम गरिरहेको उनको भनाइ थियो। सिकलसेल एनिमिया विज्ञ डा. राजन पाण्डे, कोहलपुर नेपालगञ्ज मेडिकल कलेजका कन्सल्टेन्ट प्याथोलोजिस्ट डा. प्रजा गौतम घिमिरे, नेपाल सिकलसेल समाजका अध्यक्ष प्रभु चौधरीलगायत विज्ञ टोलीले ती रोगबारे प्रशिक्षण दिँदै आएको छ। नगरप्रमुख पूर्णप्रसाद आचार्यले नगरपालिकाले स्वास्थ्यलाई पहिलो प्राथमिकतामा राखेर काम गरिरहेको उल्लेख गर्दै सिकलसेल एनिमिया र थालसेमिया पछिल्लो समय भएकाले यसको नियन्त्रणका लागि स्थानीय तहले जनचेतनामूलक कार्यक्रम सुरु गरेको बताए।

उनले ल्याब परीक्षणबाट मात्रै रोगलाई नियन्त्रण गर्न सकिनेमा जोड दिँदै कोहलपुरको नगरअस्पतालमा आएर निःशुल्क जाँच गर्न स्थानीयलाई आग्रह गरे। जिल्लामा पछिल्लो समय यसका विरामीको संख्या बढ्दै जान थालेको छ। रासस

साउदी अरेबियामा रोजगारको अवसर

Table with 2 columns: Job Title, Salary. Row 1: Pick Up Truck Driver, 1800 YEN.

अन्तरवार्ता हुने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति: २०८० जेठ २३ गते (6th June, 2023) मा हुनेछ।

Table with 2 columns: Job Title, Salary. Row 1: Construction Worker, 39,965 YEN.

अन्तरवार्ता हुने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति: २०८० जेठ २३ गते (6th June, 2023) मा हुनेछ।

साउदीमा वैदेशिक रोजगारको अवसर

Table with 2 columns: Job Title, Salary. Row 1: Construction Worker, 39,965 YEN.

अन्तरवार्ता हुने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति: २०८० जेठ २३ गते (6th June, 2023) मा हुनेछ।

TRIPLE STAR EMPLOYMENT PVT. LTD. Samakhusi-29, Kathmandu, Nepal. Tel: +9771 4353826, 4359552, Mob No.: 9802011164, 9846026291, 9849881033 & 9814388624 Fax: +977-1-4362951

प्रमू कृषि तथा पशुपन्थी कम्पनी लिमिटेड का.जि.का.म.न.पा.-३१, काठमाडौं शेयर बापतको रकम भुक्तानी गर्न शेयरधनीको नाममा जारी गरिएको सूचना दोस्रो पटक प्रकाशित मिति: जेठ १६, २०८०

युएई/कुवेतमा वैदेशिक रोजगारको अवसर कम्पनी: AL KABAYEL OASIS TRADING LLC पूर्ण स्वीकृति मिति २०८०/०८/०६

नेपाल सरकार उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय कम्पनी रेजिष्ट्रारको कार्यालयको हक दावी सम्बन्धी सूचना यस कार्यालयमा मिति २०७६/०८/३० मा दर्ता भएको प्रा.लि. नं. २३०३१९

अन्तरवार्ता हुने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति: २०८० जेठ २३ गते (5th June, 2023) मा हुनेछ। कम्पनी: VINE GRAPE LEAVES RESTAURANT COMPANY.

काठ/दाउरा बोलपत्रद्वारा लिलाम बिक्रीको सूचना सूचना प्रकाशित मिति: २०८०/०२/१६ यस सहमति सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहको वैज्ञानिक वन व्यवस्थापन कार्ययोजना कार्यान्वयन गर्ने सिलसिलामा आ.व. २०७९/०७९ मा उत्पादन भई घाटगद्दीमा मौज्जात रहेको लट नं. १

साउदीमा वैदेशिक रोजगारको अवसर कम्पनी: FAH WORLDWIDE CONTRACTING COMPANY ONE PERSON CO. पूर्ण स्वीकृति मिति: २०८०/०९/१५

जापानमा वैदेशिक रोजगारको अवसर कम्पनी: WOODLAND KOBE BUSINESS COOPERATIVE पूर्ण स्वीकृति मिति: २०८०/०९/०८

Imperial Overseas Pvt. Ltd. Sinamangal-9, Gairidhara, Kathmandu, Nepal. Tel: +977-1-4485530, Mobile: 9818851067

कतारमा वैदेशिक रोजगारको अवसर कम्पनी: QUICK STAR SUPERMARKET WLL. पूर्ण स्वीकृति मिति: २०८०/०९/१५

Lucky Human Resource Pvt.Ltd. G.P.O Box : 815, Pingalasthan-08, Gaushala, Kathmandu, Nepal Tel :01 4589501, 014589401

सहमति सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह बारबर्दिया नगरपालिका-१ जमुनिया बर्दिया

फिल्म 'ज्वाइँ साब' निर्माण घोषणा गरिएको छ । वसन्त निरोलाको निर्देशन रहने फिल्मको सोमबार हलेसी मन्दिर्मा पूजा गर्दै निर्माणको घोषणा गरिएको हो । रेड आई फिल्मस्को प्रस्तुतिमा निर्माण हुने यो फिल्मको छायांकन केही महिनामै सुरु हुने निर्देशक निरोलाले जानकारी दिए । फिल्मको छायांकन नेपाल, क्यानडा र अष्ट्रेलियामा गरिनेछ । फिल्मको कथा सविन अधिकारीले लेखेका हुन् । फिल्ममा शंकर धितालको पटकथा तथा संवाद छ । निर्देशक निरोलाका अनुसार, फिल्मका लागि कलाकारहरूको छनोट जारी छ । 'सबै कलाकार फाइनल भएपछि हामी पत्रकार सम्मेलन गरेर जानकारी दिनेछौं । यो फिल्मलाई कमेडी र पारिवारिक कथामा निर्माण गरिनेछ ।'

मंगलबार, १६ जेठ २०८० (Tuesday, May 30, 2023)

बजेटमा चलचित्र: नेपाली चलचित्रलाई प्रोत्साहित गर्ने

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ- सरकारले सार्वजनिक गरेको आगामी आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को बजेटमा नेपाली कलाक्षेत्रले पनि प्रथामिकता पाएको छ ।

अर्थमन्त्री डा. प्रकाशशरण महतले सोमबार प्रस्तुत गरेको बजेटमा नेपाललाई चलचित्र गन्तव्यको रूपमा विकास गर्ने, चलचित्र प्रयत्न विकासका लागि निजी क्षेत्रलाई प्रोत्साहन गर्ने, दोलखा र काभ्रेको बनेपामा इन्डो

फिल्म सुटिङ स्टुडियो निर्माण लगायतका विषय अटाएको छ । त्यस्तै सरकारले नेपाललाई

२०८०/८१ को बजेट भाषण गर्दै अर्थमन्त्री महतले नेपाललाई चलचित्र गन्तव्यको रूपमा आकर्षित तरिकाले विकास गर्ने घोषणा गरेका हुन् ।

मन्त्री महतले बजेटमा निजी र सार्वजनिक दोलखा र बनेपामा इन्डो फिल्म सुटिङ स्टुडियो निर्माण अगाडि समेत वढाइने बताएका छन् ।

त्यस्तै मन्त्री महतले वौद्धिक सम्पतिको संरक्षण र विकास विस्तारका लागि कानून बनाउने भएको छ ।

भारतमा ४ युवा सम्मानित

काठमाडौँ (प्रस) - भारतमा चार नेपाली युवा 'भारत गौरव सम्मान-२०२३' बाट सम्मानित भएका छन् । सम्मानित हुनेहरूमा पत्रकार सरोज ओम्फा, गायक एवम् संगीतकार विनोद डकाल, मोडल एवम् अभिनेत्री तितु कोइराला र समाजसेवी सुशिला थापा रहेका छन् । उनीहरूलाई विश्व मानव अधिकार परिषदले आइतबार सम्मान गरेको हो । लखनऊस्थित उर्दु एकेडेमी सभाहलमा आयोजित कार्यक्रममा भारतस्थित विभिन्न राज्य एवं नेपाललगायत विभिन्न मुलुकका नागरिकहरूलाई सम्मान प्रदान गरिएको थियो । कार्यक्रममा कश्मिरका आर्जिजी कार्फ एमएस भाटिया, आईपिएस डिआईजी सभाराज, सुजितकुमार सिंह, आईपिएस अफिसरहरू सिमरा नाबी, तनुश्रीलाई लाइफटाइम एचिवमेन्ट अवार्ड समर्पण गरिएको थियो ।

'ग्लोबल नेपाली फिल्म अवार्ड' को छैटौँ संस्करण अमेरिकामा

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ- 'ग्लोबल नेपाली फिल्म अवार्ड' को छैटौँ संस्करण अमेरिकामा न्युयोर्कमा आगामी अगष्ट १२ मा आयोजना हुने भएको छ । 'नेपाली चलचित्र गाउँदेखि विश्वसम्म' भन्ने नारासहित सन् २०१६ बाट सुरु भएको यो अवार्ड चलचित्रकर्मीलाई सम्मान र पुरस्कारमार्फत प्रोत्साहन गर्ने हेतुले सुरु भएको हो ।

यो वर्षको अवार्ड न्युयोर्क क्विन्स शहरको मेलरोज बलरूममा हुने ग्लोबल नेपाली फिल्म अवार्डका अध्यक्ष नवराज श्रेष्ठले जानकारी दिए । एटिए एभरेस्ट इन्व्हेरेन्सको मुख्य प्रायोजन र सुनिल पाठक एजेण्ट अल स्टेट इन्व्हेरेन्स कम्पनीको सह-प्रायोजन अवार्डमा रहने अवार्डका संरक्षक तथा नेपाल फिल्म सोसाइटीका केन्द्रीय अध्यक्ष कृष्ण मल्लले बताए । अवार्डको अधिल्लो पाँच संस्करण कोलोराडो र सनफ्रान्सिस्कोमा भएको थियो । नेपाल रहने र अमेरिकामा बस्ने कलाकर्मीको पुर्नमिलन गर्न समेत अवार्डले महत्वपूर्ण भूमिका खेल्न निर्देशक नारायण पुरी बताउँछन् । उनले भने, 'अवार्डले विदेशमा नेपाली चलचित्रको प्रवर्द्धन पनि गर्छ । नेपाली मौलिक कला, संस्कृतिलाई संसारभर परिचित समेत गराउँछ ।' अवार्डको लागि चलचित्र छनोट समिति गठन भइसकेको छ । अवार्डको विधा, जुरी र विस्तृत जानकारी केही दिनमा सार्वजनिक गर्ने आयोजकले जनाएको छ ।

'मिस्टर नेपाल २०२३'को काठमाडौँ अडिसन शनिबार

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ- 'मिस्टर नेपाल २०२३' को काठमाडौँ अडिसन आगामी शनिबार आयोजना हुने भएको छ । देशको विभिन्न स्थानको अडिसनपछि आयोजकले छनोट चरणको अन्तिम अडिसन काठमाडौँमा गर्न लागेको हो ।

नेपालमा आयोजना हुने पुरुषहरू सहभागी प्रतिष्ठित प्रतियोगिताको काठमाडौँ अडिसन शनिबार पानीपोखरीस्थित वालनट विष्टोमा हुने आयोजक नेक्स्ट मोडल्सका सिद्धो रवि धमलाले जानकारी दिए ।

गतवैशाख २९ गते दमकबाट सुरु भएको पहिलो चरणको अडिसन विराटनगर, जनकपुर, चितवन, बुटवल, पोखरापछि काठमाडौँमा हुन लागेको हो । सबै अडिसन सकिएपछि प्रतियोगिताका लागि ३० अन्तिम प्रतियोगी सार्वजनिक गर्ने आयोजकको योजना छ ।

यो पटक मिस्टर नेपाल 'न्युलुक मिस्टर नेपाल' को नामबाट आयोजना हुँदैछ । प्रयोगक न्युलुक व्युटिफर लाइफले भएको कारण नामको अगाडि 'न्युलुक' जोडिएको हो । १६ वर्षदेखि ३२ वर्ष ननाघेका युवाहरूको सहभागीता रहने प्रतियोगितामा ५ फिट ८ इन्च माथि उचाई भएका नेपाली नागरिकले सहभागीता जनाउन सक्नेछन् । आयोजक नेक्स्ट मोडल्सले यो पटक प्रदेश नम्बर १ मा रोनाक अग्रवाल, मधेश प्रदेशमा विक्रम आदित्य महासेठ, लुम्बिनी प्रदेश प्रशान्त शाह, गण्डकी प्रदेशमा आशिष पुरी प्रदेश निर्देशक समेत नियुक्त गरेको छ ।

प्रतियोगिताको शीर्ष विजेताले 'मिस्टर वर्ल्ड २०२३' वा 'मिस्टर ग्लोबल २०२३' मा नेपालको प्रतिनिधित्वको अलवा ५ लाख बराबरको पुरस्कार हात पार्नेछन् । देशभरिका अडिसनबाट छानिएका अन्तिम ३० प्रतियोगीले मात्र अन्तिम प्रतिस्पर्धाको तयारी कक्षा

स्वमिड, फुटबल, रक क्लाइमिड, समाजसेवा, सर्त हाइकिङ्ग, क्याटवाक, व्यक्तित्व विकास, पब्लिक स्पिकिङलगायतका दर्जन बढी विषयको प्रशिक्षणमा सहभागी हुनेछन् । प्रतियोगितामा नेपालको आन्तरिक पर्यटनको विकासका लागि समेत विभिन्न गतिविधि सञ्चालन हुने आयोजक नेक्स्ट मोडल्स नेपालकी प्रवन्ध निर्देशक यत्ना पाण्डेले जानकारी दिइन् ।

'प्रतियोगिता विगतको भन्दा अझ भव्य बनाउन आफु लागिपरेको छु' धमलाले भने 'यो वर्ष 'मिस्टर नेपाल' नेपालमा आयोजना हुने सबै सौन्दर्य प्रतियोगिता भन्दा भव्य हुनेछ' । युवाहरूको व्यक्तित्व विकास, आत्मविश्वास अभिवृद्धि, क्षमता उजागर लगायत नेतृत्वदायी क्षमता विकास गर्ने उदेश्यले यो प्रतियोगिता २००१ देखि नियमित आयोजना हुँदै आएको हो । प्रशान्त ताम्राकारको कोरियोग्राफी रहने प्रतियोगिताका लागि आवेदन फर्म खल्ती एपबाट भर्न सकिनेछ ।

रंगशाला

बजेटमा खेलकुद

त्रिवि क्रिकेट मैदानलाई अन्तर्राष्ट्रिय रंगशाला बनाइने

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ- सरकारले कीर्तिपुरस्थित त्रिभुवन विश्वविद्यालयको क्रिकेट मैदानलाई अन्तर्राष्ट्रियस्तरको रंगशालाका रूपमा विकास गर्ने भएको छ ।

अर्थमन्त्री डा. रामशरण महतले सङ्घीय संसद्को संयुक्त बैठकमा आगामी आर्थिक वर्षको बजेट प्रस्तुत गर्दै त्रिवि क्रिकेट मैदानमा आगामी आर्थिक वर्षभित्र फुल्ल लाइट राख्ने काम सम्पन्न गर्ने घोषणा गरेका छन् । उनले निर्माणाधीन मूलपानी क्रिकेट

रंगशाला निर्माण सम्पन्न गर्न बजेटको व्यवस्था गरेको बताए । अर्थमन्त्री महतले काठमाडौँको सुवर्णशम्भेर रंगशाला, कैलालीको फान्फा क्रिकेट रंगशाला, बैतडीको दशरथचन्द्र क्रिकेट रंगशाला र विराटनगरको गिरिजाप्रसाद कोइराला क्रिकेट रंगशालाको निर्माण कार्य अगाडि बढाउन बजेट छुट्टयाएको बताए । उनले सार्वजनिक निजी साझेदारीमा प्याराग्लाइडिङ, रक क्लाइमिड, अल्ट्रा म्याराथन लगायतका साहसिक खेलकुदका खेल प्रवर्धन निर्माणको व्यवस्था गरिने बताए । अर्थमन्त्री महतले खेलाडीलाई

स्वरोजगार बन्न चाहेमा युवा स्वरोजगार कोषमार्फत सहूलियतपूर्ण कर्जा प्रदान गर्ने व्यवस्था मिलाएको बताए । उनले नेपाल क्रिकेट सङ्घ (क्यान), नेपाल ओलम्पिक कमिटी, अखिल नेपाल फुटबल सङ्घ (एन्फा) लगायतका विभिन्न खेलकुद सङ्घको क्षमता विकास गरी खेलकुद प्रतियोगिता सञ्चालनका लागि प्रोत्साहन गर्ने बताए । सरकारले १९औँ एएसियाली खेलकुद प्रतियोगिता र दसौँ राष्ट्रिय खेलकुद प्रतियोगिताको तयारीका लागि बजेट छुट्टयाएको छ भने निर्माणाधीन धनगढी, पोखरा, इटहरी

र नेपालगञ्जको प्रदेश रंगशाला र कभर्डहलको निर्माण सम्पन्नका लागि बजेटको व्यवस्था गरिएको छ ।

सहूलियतपूर्ण कर्जा दिइने

नेपाल सरकारले स्वरोजगार बन्न चाहने खेलाडीहरूलाई सहूलियतपूर्ण कर्जा दिने भएको छ । अर्थमन्त्री महतले सङ्घीय संसद् बैठकमा आज आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को बजेट प्रस्तुत गर्दै खेलाडीलाई स्वरोजगार बन्न चाहेमा युवा स्वरोजगार कोषमार्फत सहूलियतपूर्ण कर्जा प्रदान गर्ने व्यवस्था गरिने बताए ।

सुमनलाई एभरेस्ट म्याराथनको उपाधि

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ- तेन्जिङ हिलारी एभरेस्ट म्याराथनको उपाधि सुमन कुलुङले जितेका छन् । सुमनले विश्वकै सर्वाधिक उचाईमा सोमबार आयोजना भएको म्याराथनको उपाधि उचालेका हुन् ।

सगरमाथाको आधार शिविरबाट सुरु भएको म्याराथनमा सुमनले निर्धारित दुरी ३ घण्टा ४८ मिनेट ५४ सेकेण्डमा पूरा गरे । दल बहादुर कुँवर ३ घण्टा ५७ मिनेट ५३ सेकेण्डको समय निकाल्दै दोस्रो भए ।

यस्तै उमेश राईले निर्धारित दुरी ४ घण्टा ०२ मिनेट ०३ सेकेण्डमा पूरा गर्दै तेस्रो स्थान हासिल गरे । महिलातर्फको हाफ म्याराथनको उपाधि भारतकी सम्फना राईले जितिन् । सम्फनाले निर्धारित दुरी ३ घण्टा १९ मिनेट ४८ सेकेण्डमा पूरा गरिन् ।

दोस्रो भएकी अष्ट्रेलियाकी इम्मा

विलियमसले ३ घण्टा २१ मिनेट ४१ सेकेण्डको समय निकालिन् । यस्तै रसियाकी एलेक्सजेन्डर बर्त्सेभले ३ घण्टा २३ मिनेट ५४ सेकेण्डसहित तेस्रो बनिन् ।

अल्ट्रा म्याराथनतर्फको उपाधि तीर्थ

बहादुर तामाङले जिते । यस्तै तिलक बहादुर सुनुवार दोस्रो र किरण कुलुङ तेस्रो भए । म्याराथन सर्वोच्च शिखर सगरमाथाको आधार शिविरबाट सुरु भएर नाम्चे बजारमा आएर सकिएको थियो ।

सुदिप बने च्याम्पियन

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ- पहिलो कोप ब्लिज रेटिङ बुद्धिचाल प्रतियोगिताको उपाधि सोमबार काठमाडौँका युवा खेलाडी सुदिप तामाङले जितेका छन् । उनले नवौँ चरणको खेलमा पुरुषोत्तम सिलवालसँग बराबरी खेलेका थिए ।

सुदिपले ६ खेलमा जिते र ३ खेलमा बराबरी खेल्दै साडे ७ अंक जोडेका थिए । उनले उपाधीका साथ १० हजार नगद पुरस्कार जिते । गणतन्त्र दिवसको अवसरमा राष्ट्रिय सहकारी महासंघको आयोजना, नेपाल बुद्धिचाल महासंघको सहयोजनामा भएको प्रतियोगितामा समान साडे

सहकारीतर्फ एनसीएफका डिजिएम सुरेश थापा प्रथम भए, महिलातर्फ पुनम प्रसानी उत्कृष्ट भइन् । एक हजारदेखि १६ सयसम्मको रेटिङतर्फ खोमप्रसाद तिमिल्सिना उत्कृष्ट भए ।

वेष्ट च्याङ सुधार गर्नेमा मनोज कुमार श्रेष्ठ उत्कृष्ट रहे । विजेता खेलाडीलाई राष्ट्रिय सहकारी महासंघका अध्यक्ष मिनराज कँडेल, उपाध्यक्ष रमेश पोखरेल, महाप्रबन्धक चित्राकुमारी थाम्मुहाङ सुब्बा, नेपाल बुद्धिचाल महासंघका अध्यक्ष विदुर गौतमले पुरस्कार वितरण गरेका थिए । महासंघका अध्यक्ष कँडेलले चिस प्रतियोगितालाई आगामी दिनमा अझै भव्य

रूपमा आयोजना गर्ने घोषणा गरे । ललितपुर जिल्ला बुद्धिचाल संघको प्राविधिक सहयोगमा भएको प्रतियोगितामा १११ जनाको सहभागीता रहेको प्रमुख आर्बिटर उमेश केसीले बताए ।

प्रतियोगितामा नेपाल, भारत र श्रीलंकाका खेलाडीहरूको सहभागीता रहेको थियो । प्रतियोगिताको उद्घाटन पूर्व मन्त्री केशव बडाल र नेपाल बुद्धिचाल महासंघका अध्यक्ष गौतमले चिसको गोटी चालेर गरेका थिए । सो अवसरमा नेपाल बुद्धिचाल महासंघका पूर्व अध्यक्ष स्व राजेशहरी जोशीले चिस र सहकारीलाई संसर्ग लैजाने खोजेको र आज त्यो सपना पुरा भएको बताएरूले बताएका थिए ।

